

REDACTOR

DR. ALEXANDRU RUSU

REDACTIA SI ADMINISTRATIJA
BLAJ — JUDETUL ALBA DE JOSMANUSCRISELE NU SE
INAPOIAZA.

Unirea

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 90 Lei

Pe 6 luni . . . 45 Lei

Pe 3 luni . . . 24 Lei

Numărul 2 Lei

Pentru inserate se plătește 4 lei de șir garmond.
La publicările ulterioare se socotește taxa jumătate.

Foaie bisericească-politică. — Apare în fiecare Sâmbătă.

Un cuvânt de alarmă.

(=) Intr'un număr recent al „Neamului românesc” de sub direcția dlui N. Iorga, acesta a publicat un articol, care fiind de-o actualitate palpitantă și în aceeași vreme de-o gravitate neobișnuită, a făcut ocolul întregii prese românești, stăruiind a mai rămânea încă mult timp la ordinea zilei.

Articolul privește „fascismul” de import al celor cari cred că au datoria să ne fericească cu dânsul, și fiindcă asupra acestei mișcări nu strică să ne spunem și noi cuvântul, găsim că e bine să vedem înainte de toate cum simte d. Iorga în această chestiune.

Iată deci părerea dlui Iorga:

»In România, azi, se conspiră.

»Se conspiră — ar părea o contradicție de termeni — aproape fățiș. Se organizează procesiuni ale complotiștilor și ele străbat, supt steaguri cari nu sunt ale țării și supt care nu s'a făcut nici o viteză și nici o faptă bună, străzile orașelor, în sunetele muzicii militare, pusă la dispoziție de organele militare. Autoritatea ieșită la întrunire, cu șefii în frunte. O bună parte din ofițerime ține să adauge la prestigiul manifestației, în cursul căreia se aruncă, între multe prostii, și calomniile cele mai urâte. Și mare apar, în care se spune limpede că a venit epoca violențelor și că, pentru a rezolvi chestii naționale sau morale, nu este alt mijloc decât să se aduna oricine, de ori unde, în „centurii” și „legiuni”, pentru a da cu „ciomagul” în adversari și, firește, a lua puterea și a exercita dictatura.

»Se conspiră. Dar CINE conspiră?

»Dacă ar fi numai câțiva ideologi nebuniți de ambiție și otrăviți de neizbânda insuficienței lor, câțiva adolescenți cari, fără a ști ce e viața, pretind a-i rezolvi dintr'o izbitoră toate problemele, dacă s'ar adăogii nebunii, a căror impulsivitate caută orice prilej de a se vădi și șarlatanii, cari se acață de orice ocazie pentru a-și exercita onesta meserie, încă ar fi de iertat din partea opiniei publice sănătoase. Toți aceștia sunt incurabili.

»Dar e sigur azi, că SUNT ȘI AIUREA CONSPIRATORII.

»Ei se află acolo unde legea trebuie păzită, acolo unde onoarea țării trebuie apărată, acolo unde prestigiul ei trebuie înfățișat. Se află în ADMINISTRATIE, se află în ARMATĂ, se află în GUVERN, se află, mi-se spune, ȘI AIUREA.

»E un exemplu unic de prăbușire a unei societăți. Șefii ei înșii, pentru scopuri meschine, conspiră contra existenței ei.

»VOIU URMĂRI DOVEZILE ȘI LE VOIU PREZINTA, PENTRU CA, DACĂ O NENOROCIRE SE VA PRODUCHE, SĂ SE ȘTIE TOȚI VINOVAȚII. —

Chestiunea pare a fi deci într'adevăr de o gravitate excepțională și dacă d. N. Iorga în mișcarea „Fasciei naționale române (F. N.

R.), „aceasta nouă formă a mișcării antisemite de ieri, vede un „exemplu unic de prăbușire a unei societăți”, și îndrăznește s'o spună aceasta, făcând aluzii la persoane foarte înalte, evident că nu mai e vorba de un lucru mărunț, care să poată fi ignorat din partea opiniei publice.

Cât ne privește pe noi, suntem adânc mâhniți pentru relele cari s'au încuibat în această țară și de câteori aceste rele ies la suprafață, în forme cari ne umilesc înlăuntrul și ne fac atâta rău înafară, ne cuprinde o adevărată revoltă sufletească față de toți aceia, cari le-au produs ori sunt o piedecă în cale înlăturării lor cât mai degrabă. Știm și aceea, că aceste rele se datoresc în mare parte influenței păgubitoare pe care elementul jidovesc — mult mai răspândit în aceasta țară decum ar trebui — o exercită asupra mersului afacerilor publice. Și dacă dorim o asanarea a stărilor dela noi — și o dorim din tot sufletul —, va înțelege oricine, că nu noi vom putea lua în apărare pe aceia, a căror morală și întreagă mentalitate este un element disolvant pentru orice societate creștină. Suntem prin urmare, cu trup și cu suflet, pentru o acțiune cât mai puternică și cât mai conștientă, pe urma căreia să se ridice moralul societății noastre atât de stricate, introducându-se pe întreagă linia aceea sănătoasă mentalitate creștină, care — o spunem cu adâncă convingere — singură poate consolida și veșnici ceace s'a câștigat cu jertfa supremă alor atâtea sute mii de eroi.

Dar dacă suntem pentru aceste idei, și dacă înțelegem să și lucrăm pentru înfăptuirea lor din toate puterile, nu putem aproba, în schimb, modul în care mișcările mai noue de cari este vorba, caută să ne facă binele pe care-l dorim. Și nu-l putem aproba, nu numai pentru că vrea să ne ducă pe calea violenței, care nicidecum n'a produs vre-un bine statornic în lume, ci mai ales pentru că nu vedem că pe această cale s'ar putea produce o adevărată îndreptare a lucrurilor.

Și iată de ce!

Mișcările de violență împotriva poporului jidovesc — sau, ce este aproape echivalent, împotriva capitalului internațional încăput în mare parte pe mâinile lui —, fac țării, sub raport financiar, cel mai mare rău cu putință, într'u cât puternicii factori politici și economici ai străinătății, cari știu să aprecieze puterea banului în mai deplină măsură, reacționează totdeauna pe urma acestor mișcări. Iar lipsa de sprijin, ori poate chiar dușmănia acestora, poate însemna pentru țară — o dovedesc cu vârf și îndesat evenimentele din urmă — pagube ce nu pot fi recompensate prin nimica în lume.

Și totuși nu acesta este principalul motiv, pentru care nu putem aproba calea retorsionilor violente. Slăbirea, ori chiar eliminarea elementelor de corupție este o acțiune de salvare — dacă se poate numi așa — mai mult

negativă. Iar binele adevărat și statornic nu poate să răsară decât de pe urma unei acțiuni pozitive, care se refacă înseși puterile neamului, împrumutându-le înțelegerea, puterea de voință și energia necesară pentru a stărpi din jurul său atmosfera ucigătoare ce ne împresoară. Și aici se deschide un larg teren de muncă pozitivă și nespuse de înălțătoare pentru toate acțiunile sociale și cu deosebire pentru cei ce stau în serviciul bisericii. Aceștia îi revine în ultima analiză, aproape exclusiv, sarcina uriașă de-a reface și întări sufletul neamului, față de care dacă nu va ști să se execute cum se cuvine, nimic nu va putea să scape acest neam de peirea sigură. Dar și altfel ar fi o mare rușine, dacă acest neam biruitor, care este în număr absolut covârșitor, n'ar ști să găsească pentru înlăturarea relelor altă cale decât aceea a violențelor.

Mergând deci alături de d. Iorga într'u a nu aproba calea violențelor inutile și atât de păgubitoare, insistăm cu tărie ca toți să ne punem pe lucru, ridicând carul neamului, mai ales cu ajutorul bisericii, din mocirla în care se sbate.

În jurul unui „Avis” ortodox. În numărul din 19 August al revistei „Legea Românească”, organul oficios al eparhiei ortodoxe din Oradea-mare, citim următorul „Avis”, dat sub Nr. 1988/923 și semnat de „Consistorul eparhial român”:

„Toți învățătorii, cari au fost admiși la examenul teologic în vederea hirotonirii de preot, se vor prezenta la examen înaintea Comisiunii examinătoare dela Consistorul nostru, în ziua de 3 Septembrie n. 1923”.

Noii preoți ortodocși se fac deci foarte pe ușor în această eparhie a Orăzii. Fără a li-se impune măcar cursurile de 6 săptămâni obișnuite în părțile mai sudice ale ortodoxismului ardelean, la Oradea-mare „învățătorii” — probabil de cei cursiști, fiindcă ceilalți anevoie își vor lăsa plățile mai bune — n'au decât să citească ceva „teologie” și să se anunțe autorității bisericești de acolo. Li-se pune un termen, ca bunăoară cel de 3 Septembrie c., și prezintându-se înaintea Comisiunii examinătoare, se supun unui anumit „examen teologic”, făcut „în vederea hirotonirii de preot”. Trecerea acestui examen pare dinainte asigurată în vederea înmulțirii cu orice preț a preoților pentru a putea face cuvenita propagandă ortodoxă în Bihor. Și astfel cei ce au fost admiși ca azi la examen, ca mâine vor fi admiși la hirotonire, iar ca poimaine vor fi propuși ministerului cultelor pentru a fi remunerați ca preoți cu calificare „completă”. Aceasta din urmă, pentru a se putea consolida „biserica dominantă” a țării și pentru ca „nedreptățile unui trecut de robie”, cum ar zice păr. Ciuhandu dela Arad, să fie măcar acum reparate.

Că apoi ministerul cultelor va admite, ori nu, aceste calificări „complete”, nu știm. Știm

insă, că până acum a „admis“ circa 200 de „licențiați“ — între cari —, ni-se spune, că sunt toți absolvenții alor trei ani de teologie, cari au intrat în seminar cu maturitate — și atunci n'ar fi nici o mirare, dacă învățătorii calificați după rețeta de mai sus ar fi admiși, firește „în chip excepțional“ și numai pentru ortodocși, ca preoți cu calificare „completă“...

Și, când te gândești, că același minister a refuzat mai nou să mai admită în acest grad de plată, pe preoți de-ai noștri, cari au făcut în toată regula anul al treilea de teologie, involuntar îți răsar în minte cuvintele atât de frumoase — din noua Constituție: „*Protecțiunea cea de-opotrivă*“, garantată atât de solemn pentru toate confesiunile țării.

„**Albina**“ și unirea bisericilor. Ocupându-se de scrisul dlui Ghibu în chestia unirii bisericilor românești, „Albina“ dela București scrie (în Nr. 170) următoarele:

„Suntem convinși că unirea bisericească *trebuie* să se facă și nu se poate face decât prin *sacrificii reciproce*, fără învinși sau învingători. Dragostea de Hristos și de neam ne va uni pe toți. Unirea bisericească, ca să fie unire și pentruca din aceasta unire biserica creștină a Românilor să iasă tare și puternică, ceice o vor înfăptui au să nu piardă din vedere două adevăruri veșnice. În tâu, biserica tuturor Românilor trebuie să asigure naționalitatea tuturor Românilor. Al doilea, ea trebuie să cimenteze o credință religioasă“...

Urmând apoi în acest sens spune că această unire „*într'o singură biserică românească*“ nu o vor face „indiferenții“ și necredincioșii“ cari ar face bine „să nu se amestece într'o chestiune confesională“, ci numai cei credincioși, cari neapărat vor găsi, „când va suna ceasul“ — „soluția cea mai creștinească și cea mai românească“.

Scrisul editorial al „Albinei“ are deci o dorință vagă după unirea religioasă și o convingere fermă, că ea se va face. Ii lipsește însă orice precizie în ce privește meritul acestei realizări atât de importante. Găsim deci, că ar fi bine, dacă, revenind asupra chestiunii, „Albina“ ne-ar arăta mai cu deadinsul cum își inchipuie această „unire într'o singură biserică românească“, care „trebuie“ să se facă, dar care nu se poate face decât „prin sacrificii reciproce“.

Cuvintele din urmă, cari sună cam a renunțare la punctul de vedere intransigent al catolicismului, *pretinde* chiar o clarificare. Și așa suntem siguri, că ea va veni.

Cum se face catedrala ortodoxă din Cluj. Să nu se sperie precinstiții dd. din Consistorul eparhiei Preasfințitului Ivan dela Cluj: nu avem de gând să ne ocupăm de chestiunea mult ventilată a întreprinderii înseși. Aceasta este o chestiune internă a lor, în care nu dorim să avem nici un amestec.

Este însă altceva, un lucru de care s'a mai adus vorba în această gazetă. Pentru catedrala ortodoxă din Cluj se impune „dare culturală“ și acelor cari nu aparțin acestei confesiuni și împotriva acestui lucru ținem să protestăm de nou cu tărie. Faptul în sine e incontestabil, fiindcă iată ce ne scrie un ofițer (neortodox — mai sunt și de aceștia —) al armatei române: „Lună de lună mi-se reține de o vreme încoace o sumă destul de însemnată pentru catedrala ortodoxă din Cluj în schimbul unor serii de timbre culturale de câte 50 bani bucata. Or, lucrul acesta trebuie să înceteze fiindcă este absolut inadmisibil ea pentru catedrala ortodoxismului „dominant“, care ne jighește mereu în cele mai sfinte sentimente ale

noastre, să se impună sub cuvânt de *cultură* punga celorce au alte credințe...“

Urmează apoi lucruri, pe cari nu le mai dăm deocamdată, fiindcă ne place să credem că această impunere nu se face cu știrea Comandamentului suprem al armatei, ci numai din zelul deplasat al unor comandanți de unități, cari cred că armata e chemată să se facă apostolul credinței ortodoxe.

Atragem deci atențiunea forurilor mai înalte ale oștirii române asupra acestui abuz de putere, rugându-le să ia toate măsurile pentruca această practică să nu mai continue nicăiri. Ortodoxismul poate să-și clădească oricâte catedrale și poate să ceară în scopul acesta și obolul altor confesiuni, dar nu poate să impună nimănui și pe nici o cale jertfa, cari nu cadrează cu convingerea lui religioasă.

Sperăm că vom fi ascultați, ca să nu trebuiască să mai revenim asupra acestei supărătoare chestiuni.

Noue vizitații canonice.

I. Măine dimineață pornește în vizitație canonică spre părțile de margină ale arhidiecezei în Giurgeu, I. Preasfinția Sa *mitropolitul Vasile*. De aproape 100 de ani nu a mai fost arhieru în părțile acelea, și astfel e de sine înțeles, că bucuria credincioșilor noștri de acolo pentru această înaltă hotărîre este din cele mai alese. Iubitori de oaspeți cum sunt, ei vor face desigur marelui păstor o primire cât se poate mai strălucită.

Drumul acestei prime vizitații de toamna va atinge următoarele parohii:

27 August: Tulgheș, unde a doua zi (Sânta Măria mare) se va face sfințirea bisericii.

29 August: Teleac—Valea Jidanului.

30 „ Bicăz—Dămuș.

31 „ Corbu—Bilbor.

1 Sept. Borsec.

2 „ Toplița română—Gălățuș.

3 „ Gheorgheni—Varviz.

4 „ Joseni—Voșlăbeni.

II. Abia se va sfârși acest drum de sfântă apostolie al păr. mitropolit, când, la 5 Septembrie, va porni într'o nouă vizitație canonică Preasfințitul *Iuliu al Gherlei*, care din acest prilej a adresat credincioșilor săi și în deosebi preoțimei următoarea scrisoare:

„Cu gândul nestrămutat de a strânge tot mai mult legăturile neînvinse, între turma cuvântătoare și între păstori, și de a trezi și armoniza, spre o rodnică viață creștinească toate energiile sufletești ale poporului încredințat grijei și păstoririi noastre, urmând cărarea slujbei, voi vizita în toamnă următoarele biserici:

5 Sept. Dealul mare—Drăghia.

6 „ Coroeni—Brebenei.

7 „ Cernești—Bloaja.

8 „ Măgureni (sf. de biserică) — Rușor.

9 „ Mănăștiur—Vad.

10 „ Preluca veche—Groapele.

11 „ Preluca nouă—Aspra.

12 „ Copalnic—Berința.

13 „ Coaș—Coruia.

14 „ Remetea—Remecioara—Culcea.

15 „ Săcălășeni—Arieșul de pădure.

16 „ Posta—Săpâia—Finteușel.

17 „ Satulung—Mogoșești—Hideaga.

18 „ Bozinta mică—Colțirea.

19 „ Lăpușel.

20—1 Sept. Mănăstirea Moiseului.

Plecând pe această cale Vă invit eu drag Venerați Frați, să însoțiți slabele mele străduințe cu intensificarea apostolatului vostru“.

Indemnuri sfinte.

— Pentru sprijinirea organelor noastre de publicitate. —

Cel mai nou cercular al eparhiei orădane, semnat de Preasfințitul episcop *Valeriu T. Franju*, are pentru sprijinirea gazetelor noastre din Blaj (Unirea și Unirea Poporului) următoarele cuvinte pline de adâncă înțelegere pentru rosturile presei devotate bisericii noastre:

În vremurile de azi, când setea după lumină și cultură, mulțumită împrejurărilor schimbate, cari au adus și eliberarea sufletească a neamului nostru, bisericii i-se impune ca și o datorință capitală, ca să aibă deosebită grijă, ca această sete a credincioșilor să fie stămpărată la izvoarele cristaline ale adevăratei culturi, care adapă, hrănește, înalță și nobilizează sufletele împiedecând astfel munca subversivă a lupilor răpitori, cari întrebunțând în prima linie chiar cel mai puternic mijloc de a conduce masele, care este presa aleșuiesc după sufletele credincioșilor noștri, pe cari, în loc de a le da apă vie, încearcă a-i adăpa cu venin, ca inveninând în aceste suflete chiar și cele mai primitive sentimente creștinești să-i poată acapara pentru scopurile lor diavolești.

Un mijloc puternic al pastorației moderne este presa bună, a cărei necesitate și la noi de mult s'a accentuat și cu bucurie trebuie să constatăm, că nu fără de nici un rezultat, pentrucă începutul este îmbucurător și acuma numai trebuie să ne adunăm puterile pentru ca acest început să se desvolte și să ia proporțiile cuvenite și recerute de importanța cauzei.

Până acum avem mai multe produse ale presei pe cari, redactate fiind într'un spirit adevărat creștinesc, le putem da în mâinile credincioșilor noștri. Între produsele acestei presei bune în prima linie trebuie să amintim *cele două gazete din Blaj*, una pentru cler și inteligență „UNIREA“ și alta pentru țărâtimea noastră „UNIREA POPORULUI“. *Ambele stau la culmea chemării lor și sunt vrednice de cel mai larg sprijin al tuturor*. Sprijinirea și propagarea acestor gazete în prima linie se impune preoțimei noastre, pe care, reamintindu-i deciziunile referitoare ale sinodului Nostru diecezan din 12 Maiu. 1921, o îndemnăm în Domnul, să-și împlinească cu sfințenie datorința de a sprijini și propaga aceste gazete redactate în adevăratul spirit al bisericii Noastre, de a le abona și de a le câștiga abonenți numeroși dintre intelectualii și țărâanii credincioși ai noștri.

Despre împlinirea acestui indemn al Nostru și despre rezultatul obținut, fiecare oficiu parohial ne va raporta cu finea anului.

Oradea-Mare, la 6 August 1923.

Episcop Valeriu Traian.

În atențiunea celor mai mari.

— Impositele noi și bisericile — O măsură ce neapărat trebuie înlăturată. —

Din partea organelor executive ale ministerului de finanțe se pregătește bisericilor noastre o foarte grea lovitură. E vorba de impositele cele noi. Avem anume știre, că direcția financiară a dat de curând instrucțiuni în sensul, că după pământurile parohiale preotul să plătească dare 16% din venit, iar bisericile, ca proprietare, să mai plătească și ele — după *aceleași pământuri* — o dare de 20%.

Ce-i aceasta, dacă nu luarea alor două piei?... Cu toții înțelegem și știm, că statul are nevoie de bani și prim urmare plătim bucurios dările juste, dar că aproape jumătate din venit (16% + 20% = 36%) să-i ceri pentru stat și să îngreunezi bisericile în așa măsură, atunci, când statul — în interesul său propriu — ar trebui să le dea mai curând tot sprijinul, pare ceva de necrezut.

Toată eroarea — căci, după părerea no-

stră, nu poate fi vorba decât de-o eroare — vine probabil de acolo, că organele subalterne ale ministerului de finanțe nu consideră clerul ca „uzufructuar“ al pământurilor parohiale, ci ca „exploatare“ agricol, și nu vreau să știe, că pământurile acestea nu sunt arendate, ci sunt date preoților usufructuari, fiind computate în leafa, și așa destul de modestă, a acestora.

Cunoaștem ordinul foarte înțelept al Directoratului general dela Cluj pentru reforma agrară, ca toate bisericile să fie improprietate cu un lot de 10 jughere, pentruca având un izvor de venit sigur să poată corespunde cerințelor timpului, și de aceea nu putem crede ca organele unui alt ministeriu să fie îndreptățite a da ordine apte pentru a slăbi și paraliza acțiunea bisericii, care incontestabil este cea mai puternică instituție, menită a contribui la consolidarea statului.

Rugăm deci Venerata superioritate, ca prin o acțiune comună la locurile competente să exopereze cassarea acestor ordine jignitoare și atât de inconștiente ale Administrațiilor financiare.

Dr. Paul Lauran.

Revistă bisericească.

Monsegniorul DOLCI, noul nunțiu apostolic al României, a sosit Joia trecută la București, fiind primit la gară de un frumos număr de credincioși, în frunte cu arhiepiscopul Netzhammer. — Li spunem și noi din inimă un: Bun sosit!

La Sântă-Măria mică, în 21 Septembrie, se va face din partea I. Preasfințitului mitropolit Vasile sfințirea bisericii din Ibănești (protopopiatul Reghin), iar în legătură cu aceasta — după un program ce se va fixa zilele acestea — vizitația canonică a parohiilor noastre din Săcuime.

Din Rio de Janeiro, capitala Braziliei, se anunță cu datul de 6 August, că un decret al ministerului de externe al acestei republici prevede, că pe viitor *Cardinalii sfintei biserici romane* se vor bucura, pe teritoriul republicii, de rangul și întâietatea cuvenită unor Principi ereditari. Din prilejul acestei hotărâri, care dovedește trecerea uriașă pe care o are acolo biserica Romei, amintim că afară de 7 prelati și 3 prefecturi apostolice, Brazilia are nu mai puțin decât 52 de eparhii sistemizate în toată regula.

La sărbătoarea adormirii maicei Domnului se va aranja un *peregrinaj la mănăstirea Nicula*, la care va participa activ însuși episcopul Gherlei. Lucrurile fiind pregătite din bună vreme, e sigur, că „Hramul“ acelei mănăstiri va fi anul acesta o sărbătoare din cele mai frumoase ale bisericii noastre.

În zilele de 18, 19 și 20 August s'au ținut misiuni populare în Șeulia română (tractul Iernotului). Înălțătoarele serbări sufletesti au avut darul să aprindă tot mai mult sufletele credincioșilor noștri de dragostea Mântuitorului. S'au mărturisit și cuminecat în număr foarte mare, aproape toți credincioșii. Cuvântările au fost rostite de Prof. Dr. I. Coltor.

De mult n'am mai încrestat ofertele intrate la sf. Părinte pentru infometajii din Rusia. Dăm deci, după o nouă listă (a XLVI-a) publicată în numărul din 19 August al ziarului „L'Osservatore Romano“ următoarele cifre mai însemnate: Dieceza de Galveston

(Texas — a doua ofertă —) 22,204'90 Lire; arhidieceza de Santa Fè (a doua ofertă) 16,447'30 Lire; și d. Michelina Galvin, președintele soc. „Național Council of Catholic Women“ 115,000 Lire.

Pentru a veni în ajutorul parohiilor sărace din eparhia Gherlei, pâr. episcop Hossu a dispus ca parohiile cari au *biserici vechi* pe cari nu le mai folosesc, să cedeze aceste biserici celor lipsiți, alimentând și prin aceasta dragostea comuniunii creștinești ce trebuie să fie între membrii aceluiaș trup mistic al Domnului.

Pentru a putea avea o mică orientare asupra mișcării de credincioși dela *sanctuarul din Lourdes al Maicii Domnului*, reținem după „L'Osservatore Romano“ următoarele date despre peregrinajele din ultima săptămână alui Iulie: „Arhiepiscopul din Liverpool a adus 1500 Englezi; ilustrul episcop de Amiens era în fruntea alor 1200 de orașeni și săteni din Piccardia; episcopul de Meaux ajunsese la Grotta, recitând rosariul cu 1800 de participanți la peregrinajul votiv; episcopul de Valentia era urmat de 1200 credincioși; Mgr. Negré, coadjutorul de Viviers, ajunsese la Lourdes cu 3000 de diecezeni; Mgr. Darth, vicarul capitular din La Rochelle, era urmat de 1000 de peregrini. Din Nîmes au sosit 3000 de peregrini; din Saint Die 12,000; din eparhia d'Auline 1500. Alte 16,000 de peregrini au venit singuratici din toate părțile Europei“. — Și nu e mirare, că afluența dela acest sanctuar este atât de extraordinară, căci aproape nu este săptămână în care așanumitul „Birou de constatări“ să nu vină cu constatarea câte unei vindecări miraculoase.

Pentru luna Octombrie c. se plănuiește la București un *congres al clerului ortodox din întreagă țara*. După anunțurile de până acum, la acest congres se vor pune în discuție următoarele chestiuni: 1. Averile bisericesti din România întregită, din punct de vedere canonic și legal, cu deosebită considerare la trebuințele vremii și la rolul bisericii în mijlocul poporului. 2. Mijloacele de traiu ale clerului față cu noile legi ale Statului. 3. Stabilirea unui program de activitate pentru răspândirea învățaturii creștine în mijlocul poporului.

În locul pâr. Calist Zuccotti, mort de curând, Definitoriul general a ales la 31 Iulie de *procurator general al ordului franciscan* pe pâr. Ludovic Susa din provincia Diego în Insubria. Alegerea fostului defnitor general a fost primită cu bucurie unanimă din partea Franciscanilor din toate părțile lumii.

Știri mărunte.

Personale. I. *Preasfințitul mitropolit VASILE pleacă mâine în vizitație canonică pe timp de 11 zile.*

— La propunerea autorității bisericești din Lugoj, Ilustritatea Sa arhiereul titular IOAN BOROȘ a fost decorat din partea M. Sale cu ordinul „Coroana României“ în gradul de comandor. Tot la Lugoj, a fost constituit de provicar general episcopesc Ilustritatea Sa Dr. Daniil Fireza, canonic și prelat papal.

— P. V. Ordinariat de Gherla a numit de arhidiacon onorar pe pâr. Dr. Zenovie Păclășanu, director general în ministerul cultelor, iar pe pâr. Vasile Merlaș de profesor de religione la Zălau.

— P. V. Ordinariat arhidiecezan a numit pe pâr. Alexiu Sestras de contabil arhidiecezan.

Pentru muzeul eparhial din Gherla.

Un cercular mai nou al eparhiei gherlane înoeste dispozițiile mai vechi din 1918 privitoare la înființarea unui muzeu eparhial la Gherla, îndrumând preoțimea ea toate obiectele vechi și scoase din uz, dar cu deosebire potirele (de lemn și sticlă) și troițele să fie trimise la centru, arătându-se locul de unde se trimite și — pe cât posibil — vechimea obiectului.

Aplicarea reformei agrare. Zilele trecute a avut loc o consfătuire a consilierilor agricoli, în care d. Emil Petrini, directorul general al agriculturii din Ardeal, a comunicat ultimele dispozițiuni luate de Ministerul Agriculturii și domeniilor, pentru a grăbi aplicarea reformei agrare în Ardeal. Dispozițiunile acestea sunt următoarele: Până la 15 Septembrie 1923 întreaga suprafață de pământ expropriată din Ardeal trebuie să între în posesiunea de fapt a țăranilor. Deoarece parcelarea și măsurarea exactă și deci definitivă a loturilor nu se pot face până la 15 Septembrie, se vor măsura pământurile cu lanțul, în mod provizor. Loturile intrate astfel în posesiunea țăranilor români, rămân pentru totdeauna în mâinile lor, sub condițiunea, că ele vor fi micșorate sau mărite, după parcelarea și măsurătoarea definitivă, ca să corespundă exact ca întindere lotului tip.

Locale. Măine, Dumineca treisprezecea după Rusalii, va predica în catedrală Reverendul Victor Fodor, cassier la Adm. centrală capitulară; iar Marți, Sânta-Maria mare, Reverendul Eugen Bucur, profesor al liceului de băeți.

— Alaltăeri, în presara aniversării nașterii M. S. Regelui care a împlinit 58 ani, casele Blajului nostru au fost frumos iluminate, iar fanfara pompierilor a parcurs străzile cântând marșuri naționale. S'a inscenat din acest prilej și o manifestație „fascistă“, care — fiindcă n'a contribuit cu nimic la întărirea sentimentului dinastic —, trebuia să rămână. A doua zi, Vineri, întreg orașul a îmbrăcat haina de sărbătoare; la catedrală s'a slujit o liturghie pontificală, la care au participat toate autoritățile; iar la amiază s'a dat din partea mitropoliei un mare banchet în onoarea zilei.

— Ca un semn de pioasă recunoștință față de apreciatul profesor și om de litere care a fost Dr. Ioan Raftiu, mort în 1917, elevii lui din promoția anului 1913 vor aranja mâine, Duminecă, la orele 10^{1/2} (după s. liturghie din catedrală) în cimiterul comun, un parastas pentru odihna lui sufletească. Tot atunci se va binecuvânta și piatra ridicată de acești elevi la mormântul lui. Prietini și stimătorii de odinioară sunt rugați să asiste la această comemorare.

— Cercul cultural „Valea Târnavelor“ aranjează Marți în 28 August o „Serată artistică dansantă“ în hotelul „Carpații din Diciosânmărtin.

Turneuri teatrale. Teatrul Național din București pregătește pentru noul sezon două turneuri de propagandă. Cel dintâiu va începe la 15 Octombrie, în frunte cu d. Demetriad, iar al doilea va fi prin Ianuarie, având în frunte pe d. Ion Brezeanu. Paralel, sau alternativ cu aceste turneuri vor mai face asemenea turneuri Teatrele Naționale din Iași, Cluj și Craiova, precum și trupa particulară „Campania Bulandra“, care va lucra sub auspiciile ministerului artelor.

Al doilea tunel Simplon. Zilele acestea s'a terminat și s'a dat în exploatare al doilea tunel Simplon, care leagă Italia cu Elveția. Acest al doilea tunel este tot așa de lung (19 km. 925 metri) ca și celalalt și merge paralel cu el. Tunelurile sunt depărtate unul de altul cu 17 metri. A trebuit aproape un sfert de veac ca să fie isprăvit și multă lume și-a pierdut viața în cursul construcțiunii. Ambele tuneluri

au fost proiectate de doi ingineri germani, Bernadt și Brandau și de cei doi elvețieni Locher și Sulzer, din cari niciunul n'a apucat să vază terminată această mare operă.

Noua monedă metalică. Azi se ține la ministerul de finanțe licitație publică pentru baterea monedei metalice de 1 leu și de 2 lei în valoare totală de 400 milioane lei. Din piesele de 1 leu se vor bate 200 milioane, iar de 2 lei 100 milioane. Compoziția metalică a acestor noi monede a fost aleasă dintr'un aliaj în care cupru predomină, asemănătoare monedei care circulă la Paris. Străduința comisiei este ca această monedă să se bată în țară, la una din turnătoriile metalice, probabil la noi în Transilvania. Dacă ofertele prezentate vor conveni devizului făcut de minister, moneda va începe să fie bătută îndată, ca în câteva luni să poată fi pusă în circulație. — Să sperăm deci că în curând ne vom scăpa de hârțile murdare și zdrențuite, cari circulă astăzi.

Cursurile universitare se vor deschide la 1 Octombrie. Cu ocazia vizitei sale în Iași, d. ministru al instrucțiunii dr. Angelescu a asigurat pe mai mulți profesori, că la 1 Octombrie, cursurile tuturor Universităților din țară se vor deschide cu siguranță și în cea mai perfectă ordine.

Concurs. P. V. Ordinariat de Gherla, publică, cu terminul de 15 Septembrie, concurs la parohia *Ambriciu* (prot. Reteagului).

Telefonul „Unirii“

P. Teiuș. Mulțumim pentru broșura trimisă, pe care neapărat vom utiliza-o la timp oportun. Mentalitatea ce transpiră dintr'ansa e genuin bizantină, iar faptul că »Liliacul« dlui Bota din Cetea s'a tipărit la Sălișteștea pâr. Lupaș și a dlui Ghibu, nu este poate numai o coincidență, mai ales când se știe că cel dintâiu are în cauză perfect aceleași vederi.

C. Feind. Cunoaștem și noi activitatea anterioară a misionarului ortodox dela DVoastră și suntem siguri că în momentul când oamenii, cari au fost amăgiți să treacă la ortodoxie, vor cunoaște și ei trecutul lui »glorios«, vor părași solidar pe cei ce i-au batjocorit prin așezarea în fruntea lor a »ieromonahului« Băznog, Comuna Sângeorzul român, unde încă s'a încercat să facă biserică, îi știe toate fărâdelegile, iar temnița ordinară, făcută din 7 Ianuarie 1909—7 Aprilie 1909, este o dovadă hotărâtoare că crimele acestui »pseudo-călugăr« concubinar, între cari și aceea a exportului de fete în Orient, nu sunt numai vorbe de stradă. Consistorul pâr. episcop Ivan poate fi într'adevăr mândru pentru această achiziție și noi nu putem decât să-l compătimim dacă crede că cu astfel de »misionari« poate să ne readucă la »legea cea strămoșescă«. — Cât privește demascarea acestui »păcătos«, aveți tot dreptul s'o faceți, dar credem că nu e bine și începeți până veți pune mâna pe copia autentică a hârțiilor oficiale de care ne scrieți. Cu deosebire actul Nr. 1534/1922 dela prefectura din Bistrița va putea să vă facă escelente servicii.

„Telegraful Român“. Sibiu. Pentru rectificarea ce faceți în numărul din 17 August, că adevărat n'ați așteptat ca în legătură cu comemorarea lui Șaguna să ne aruncăm în brațele Preasfințitului DV. stăpân, ci »numai în brațele acelei sfinte biserici, la carea au aparținut odată toți Românii«, va mulțumim. Ea vine doar să confirme în chipul cel mai hotărâtor, că Blajul n'avea ce căuta la acea comemorare *bisericească* a ortodoxismului, care vrea să ne înghită. — Iar cât pentru omul »cu suflet mare și cu minte... luminată«, care ar trebui să răsară din »clerul blăjan« pentru a ne duce în brațele bisericii DV., să nu vă faceți nici o iluzie: Blajul nu are »asemenea mari personalități«. Și oricât de mult ați fi aplicați să puneți pe un atare om alătura de Inocențiu Clain și chiar de Șaguna, vă asigurăm că el nu se va găsi nici pe viitor. Fiți deci pe pace și să nu se turbure... oasele neadormite, căci toate-s de geaba.

M. Blaj. Ceice s'au turburat n'au nici o dreptate. Dovadă, că nu s'au turburat pentru ceace este esențial în acel »Telefon«, ci pentru cuvântul, că »în această țară... toate se pot«. Iar, că aceasta cât este de adevărat, reiese chiar din împrejurarea, că dd. din chestie au putut să se turbure, când mai curând trebuiau să stea... foarte liniștiți.

Dr. C. Năsăud. Indatăce »cassierul« comitetului de acțiune se va fi întors dela Sovata, unde-și vindecă »reumatismul«, vom interveni în cauză.

D. Oradea-mare. A fost o gresală. Foaia vă merge de nou.

P. Cluj. Primit. În ordine.

Citiți și răspândiți:

□ „UNIREA!“ □

PICTOR

Bisericee Române

În atelierul meu se execută, în orice mărime, cu prețurile cele mai reduse și în : : : mod foarte convenabil. : : :

Icoane sfinte (nouă și renovate),
iconostase, cruci, prapori și altele.

Zugrăvirea se face în oleu, pe pânză,
lemn, zinc etc.

Cer sprijinul On. obște române!

Agârbiciu, jud. Târnava-mare.

NICOLAE BACIU

(71) 1-3

pictor bisericesc.

Cum ne curățim sângele și ne întărim trupul

Broșura interesantă și instructivă, care nu trebuie să lipsească din nici o casă, cereți-o gratuit contra 1 leu în mărci postale pentru porto Adresați Farmacia VOREL din Piatra-N.

Transpirația Mâinilor Mirosul Picioarelor, etc.

dispare întrebuintând lichidul S. A. S. De vânzare la Farmacii și Drogerii sau contra mandat postal de lei 20, vi-se trimite de către Farmacia
o o o VOREL, Piatra-N. o o o

Fabricăm Cazane de fier rachiou

căldări de spălat, văpsit
□ și de tăbăcărie □

În condițiunile cele mai favorabile:

FRAȚII PAULINI

Fabrică de articole de aramă în AIUD.

Se primește: Inzestrarea, aranjarea și repararea fabricelor de spirt și de chimicale. Stropitoare de vii și părți constructivoare de metoda

„Austrie și Wermoral“.

(16) 45-52

Durerea de cap Migrena, Nevralgii

Dureri reumatice etc. vindecă și liniștesc la moment tabletele KALMA, pachetul lei 4, la drogerii și farmacii. Se trimet contra mandat de lei 40 franco 10 pachete Kalma. Adresați:

FARMACIA VOREL, Piatra-N.

CLOPOTE

Și obiecte bisericești fără bani,
garantate
pentru 50 ani

găsiți numai la:
prima fabrică
de clopote din
România mare!

Frații D. W. Popescu & Comp.

Strada Ioan Maiorescu Nr. 9.

BUCUREȘTI. (70) 2-52

Furnizorii Curții Regale și al sfințelor mitropolii, episcopii și biserici din România întreagă. : : :

ECZEMA boalele de piele, coșurile se vindecă sigur cu POMADA CADOL

Găsiți la farmacii și drogerii sau contra mandat postal de lei 25 dela

FARMACIA VOREL, Piatra-N.

Cereți gratuit prospectul: Cum se vindecă eczema.

Cum ne vindecăm de Reumatism și Gută

Broșură interesantă și instructivă. Se trimite mărci postale de gratuit contra 1 leu, pentru porto. Adresați:

Farmacia VOREL, Piatra-N.

ATELIER DE PICTURĂ BISERICESCĂ

VIDOR & MĂGOJAN

DEJ, Strada N. Iorga 24.

Se primesc spre executare: picturi de biserică, iconostase : : prapori. : :

Se pot comanda răstigniri artistice, cari se trimit și prin postă. * * *

(42) 10-26.

„Unirea“

nu-i iertat să lipsească de pe masa nimănui.

Abonamente se pot face oricând!

Cântăreți, Oratori, Profesori, Preoți, Învățători etc.

dacă tușiți, dacă vă doare pieptul, plămâni, dacă suferiți de tuse nervoasă, cereți la drog. și farm. chiar astăzi BOMBOANELE PECTORALE VOREL în plicuri de lei 6 sau în cutii cu Lei 26 și vă veți vindeca de suferința D-voastră. Veți putea cânta, veți putea vorbi. Mai recomandăm GUDRONUL VOREL, SIRŌPUL CARPAȚILOR VOREL, CEAIUL CARPAȚILOR VOREL, cele mai cunoscute în vindecarea tusei și a boalelor de piept. Cereți prospectul gratuit.

* Dep. Central: Farmacia VOREL Piatra-N.